

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marian

Nazwisko: Soboński

Miejsce urodzenia: Budki gm. Chlewiska pow. Końskie

Data urodzenia: 16-01-1929

Imię ojca: Józef

Imię matki: Władysława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Marian Soboński pseud. "Strach", zam. we wsi Budki gm. Chlewiska pow. Końskie, figuruje (wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowych organizacji zbrojnych) w aktach śledczych UB z PUBP Końskie i PUBP Radom z lat 1947-1949. Z zapisów w tych aktach wynika między innymi, że latem i jesienią 1946 Marian Soboński jako szeregowy żołnierz partyzanckiego oddziału pod dowództwem ppor. Mariana Sadowskiego „Dzidy” walczył z komunistycznymi okupantami kraju na terenach powiatów Końskie i Radom. Brał udział między innymi akcji "na samochody z wojskiem polskim". W dniu 30 maja 1948 został zatrzymany przez funkcjonariuszy KBW i przekazany UB z PUBP Radom jako już wcześniej "podejrzany" o dalsze "udzielanie pomocy bandzie" (tj. znajomym żołnierzom antykomunistycznego podziemia), a także o "przechowywanie broni palnej i amunicji bez zezwolenia władz". Po śledztwie UB, w dniu 26.10.1948 sporządzono akt oskarżenia.

IPN Ki 013/594 (734/III).

Marian Soboński figuruje w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z lat 1948-1951. Te akta sądowe dot. sprawy karnej prowadzonej przeciwko ww. byłemu członkowi partyzanckiego oddziału Związku Zbrojnej Konspiracji (ZZK)/ WiN pod dowództwem ppor. Mariana Sadowskiego pseud. "Dzida" (w latach 1946-1947). Marian Soboński został oskarżony m.in. o nielegalne przechowywanie bez zezwolenia władz broni palnej w jego rodzinnej wsi Budki w okresie od czerwca 1946 do czerwca 1948. A także o to, że wiosną 1948 udzielał pomocy „bandzie” i dnia 25.06.1948 zbiegł z kolejowego wagonu podczas transportowania go przez funkcjonariuszy MO z Radomia do PUBP w Końskich (na stacji kolejowej Czarniecka Góra). Akta te zawierają między innymi służbowe notatki i pisma UB i wojskowej prokuratury w Łodzi oraz protokoły przesłuchań Mariana Sobońskiego z czerwca, lipca i października 1948. Akta te zawierają też akt oskarżenia oraz wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z 13 listopada 1948. Wyrokiem tego sądu Marian Soboński (wówczas 19-letni) został skazany na 10 lat więzienia i na utratę praw obywatelskich i publicznych przez lat 5.

IPN Ld 137/1652 (Sr. 624/48)

Marian Soboński syn Józefa, zam. we wsi Budki gm. Chlewiska, figuruje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowych organizacji) w aktach UB z PUBP w Kozienicach z lat 1946-1949 zatytułowanych "Teczka Ewidencji Przystępczego Elementu". Na str. 41 tych akt zapisano, że Marian Soboński pseud. "Strach" był członkiem oddziału „Dzidy” (tj. oddziału pod dowództwem ppor. Mariana Sadowskiego pseud. „Dzida”).

IPN Ki 018/31 (305/31).

Marian Soboński s. Józefa figuruje w aktach Centralnego Zarządu Więziennictwa z lat 1956-1969 zatytułowanych "Kartoteka skazanych" (ta kartoteka obejmuje karty wytworzone w poszczególnych więzieniach PRL w latach 1944-1968). W karcie dot. Mariana Sobońskiego zapisano między innymi, że ww. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z 13 listopada 1948 został skazany na 10 lat więzienia. Zapisano także, że dnia 24.08.1951 na mocy decyzji wojskowej prokuratury o zawieszeniu kary Marian Soboński został zwolniony z więzienia.

IPN BU 2449/1.

Marian Soboński s. Józefa figuruje w aktach ewidencyjnych kolejnych trzech więzień, w których przebywał w latach 1948-1951, zatytułowanych "Księga główna więźniów". Akta te zawierają m.in. informacje o dacie przyjęcia danego więźnia i dacie przeniesienia go do innego więzienia. Z tych zapisów wynika, że Marian Soboński przebywał w dwóch kolejnych więzieniach w Łodzi od 2 lipca 1948 do 25 maja 1949 - tego dnia został przetransportowany do więzienia w Sieradzu.

IPN Ld 7/319 (249/15), IPN Ld 7/321 (292, 249/4),
IPN Ld 7/123 (5/2).